

การศึกษาประวัติศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในบริบททางสังคม-การเมืองไทย

นางสาว ชีโอรี ชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

หลักสูตรไทยศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-186-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

HISTORY EDUCATION AT SECONDARY SCHOOL LEVEL
IN THAI SOCIO-POLITICAL CONTEXT

Miss Shiori Sato

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Thai Studies

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

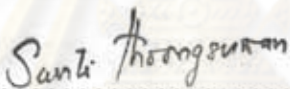
ISBN: 974-633-186-8

Thesis Title : HISTORY EDUCATION AT SECONDARY SCHOOL LEVEL
IN THAI SOCIO-POLITICAL CONTEXT

By : Shiori Sato
Department : Thai Studies
Thesis Advisor : Assoc.Prof.Dr. Chatthip Nartsupha
Thesis Co-advisor : Dr. Sunait Chutitaranond

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in
Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's of Arts
Degree in Thai Studies

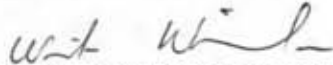

..... Dean of Graduate School
(Assoc.Prof.Dr. Santi Thoongsuwan)

Thesis Committee:

..... Chairman
(Asst.Prof.Dr. Soraj Hongladarom)

..... Thesis Advisor
(Assoc.Prof.Dr. Chatthip Nartsupha)

..... Thesis Co-advisor
(Dr. Sunait Chutintaranond)

..... Member
(Prof.Dr. Wit Wisadavet)

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

ซีโอวี ชาโต้ : การศึกษาประวัติศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในบริบทสังคม-การเมืองไทย
(HISTORY EDUCATION AT SECONDARY SCHOOL LEVEL IN THAI SOCIO-POLITICAL
CONTEXT) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.จักรทิพย์ นาดสุภา, 137 หน้า. ISBN 974-633-186-8

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาประวัติศาสตร์ เกี่ยว
ข้องกับสภาพการเมืองและสังคมของเมืองไทย ใช้วิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ และมุ่งวิเคราะห์ว่า
การศึกษาและการสอนประวัติศาสตร์เปลี่ยนแปลง รูปแบบ โครงสร้างและ เนื้อหาอย่างไร โดยกำหนด
ขอบเขตการศึกษาวิจัย ตั้งแต่กลางพุทธศตวรรษที่ 25 จนกระทั่ง ปัจจุบัน แบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะแรก
ตั้งแต่ พ.ศ.2445 - พ.ศ.2503 และระยะหลัง ตั้งแต่ พ.ศ.2503-พ.ศ.2533

ในระยะแรก มีวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่ถูกต้องกว่า การศึกษาประวัติศาสตร์ ถูกจัดวาง
อย่างไรในโครงสร้างการศึกษาโดยรวม เนื่องจากการขาดแคลนข้อมูล อันได้แก่ หลักสูตร และแบบเรียน
เพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหาการศึกษาประวัติศาสตร์โดยละเอียด จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพิจารณา
สภาพการศึกษาประวัติศาสตร์ทั่วไป โดยไม่เน้นเฉพาะ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในระยะหลังผู้วิจัยใช้
หลักสูตรและหนังสือแบบเรียนเป็นแหล่งข้อมูล ในการศึกษาลักษณะของการศึกษาประวัติศาสตร์ในยุคต่าง ๆ
ทั้งสองระยะได้มีการอธิบาย ถึงสถานการณ์ทางการเมืองและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะรูปแบบของ
การศึกษาประวัติศาสตร์

ผลงานวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระยะแรก (2445-2503) มีปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการศึกษาประวัติศาสตร์
เช่น การปรับปรุงประเทศให้ทันสมัยกับการปฏิรูปทางการศึกษา การจัดรูปแบบของชาติ และความเจริญ
รุ่งเรืองของลัทธิชาตินิยม
2. ระยะหลัง (2503-2533) ความตึงเครียดภายในและความตึงเครียดภายนอก รวมทั้ง
เหตุการณ์ทางการเมืองก่อนและหลัง เหตุการณ์ 14 ตุลาฯ และสภาพความไม่มั่นคงในอินโดจีน เป็นปัจจัย
โดยตรงและโดยอ้อมที่นำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตร
3. ลักษณะของการบันทึกทางประวัติศาสตร์ตามแบบดั้งเดิม ได้ให้ความสำคัญกับ ความเป็น
ศูนย์กลาง และการสืบราชวงศ์
4. การศึกษาประวัติศาสตร์ได้ถูกวางเป้าหมายในการเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชาติ
ซึ่งบรรลุตามเป้าประสงค์ดังกล่าว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้า
ภาควิชา ไทยศึกษา
สาขาวิชา ไทยศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อผู้พิมพ์ ซีโอวี ชาโต้
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา จักรทิพย์ นาดสุภา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C511010 : MAJOR THAI STUDIES

KEY WORD: : HISTORY EDUCATION / SECONDARY SCHOOL

SHIORI SATO : HISTORY EDUCATION AT SECONDARY SCHOOL LEVEL IN THAI SOCIO-POLITICAL CONTEXT. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. CHATTHIP NARTSUPHA, Ph.D. 137 pp. ISBN 974-633-186-8

This thesis is designed to study the transition of history education in relation to the political and social conditions of Thailand. An historical approach was adopted in order to see how the form, structure, and contents of history education have changed. The research covers a time span starting from the beginning of the 20th century up to the present, divided into two periods, namely from early 1990s until the end of 1950s and from 1960 until 1990.

For the first period, the study is limited to a study of how history education was placed in the whole structure of education, due to difficulty in obtaining enough sources (curricula and textbooks) to analyze the contents of history education deeply. For the same reason, history education is discussed generally as to the first period, rather than concentrating on the secondary school level. However for the latter period, a series of curricula and textbooks at the secondary school level is the subject of the study, for the purpose of analyzing the characteristics of history education of each stage. Political and social trends, related to the nature of history education, are discussed for both periods.

Major findings are:

1. With regard to the first period (1902-1960), such factors as modernization and educational reform, formation of the nation state, and the rise of nationalism are regarded as background factors characterizing history education.
2. Concerning the latter period (1960-1990), internal and international tensions, including political unrest during the 1970s and unstable conditions in Indochina, were direct or indirect factors which led to the revision of the study course.
3. The nature of centralistic and linear traditional Thai historiography, the main concern of which was the activities of the political elites, has also affected history education to date.
4. History education was designed to foster the sense of unity among Thai people and has successfully fulfilled this goal.

ศูนย์หอสมุดแห่งชาติ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้า
ภาควิชา ไทยศึกษา

สาขาวิชา ไทยศึกษา

ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต ชิโอริ ซาโต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ชัตติพนธ์ นารตสุภะ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อ. ชัตติพนธ์ นารตสุภะ

ACKNOWLEDGEMENT

Associate Professor Dr. Chatthip Nartsupha, my thesis advisor, who gave me essential advice and warm encouragements at all stages of this study.

Dr. Sunait Chutitaranond, my co-advisor, who gave me specific guidance and untiring encouragements throughout the process of research.

Dr. Dhida Saraya, who afforded me every procedural and academic facility for study at the Thai Studies Section.

Assistant Professor Dr. Soraj Hongladarom and Professor Dr. Wit Wisadavet, chairman and member of my thesis committee, respectively, who gave me valuable suggestions.

Associate Professor Ms. Plubplung Kongchana, Director of the Institute of Asia Pacific Studies, Srinakharinwirot University, who gave me appropriate instruction in understanding the various phases of historical study in Thailand.

From the Ministry of Education, Ms. Jitlada Sirirat, Supervisory Unit, Department of General Education, who always welcomed my visits and gave me primary information for the research, and Ms. Prapaipan Kosaisuntorn, Curriculum Supervisor, Curriculum Development Center, Department of Curriculum and Instruction Development, who also gave me beneficial sources.

My foster parents in Thailand, Air Marshal Boonchan Pantawong and Mrs. Srisuda Pantawong, who have been my emotional mainstay.

My colleagues at Thai Studies Section, especially Ms. Veronica Humphery-Smith who kept encouraging me and assisted me until I completed the thesis, and Ms. Angela Wojcik who kindly offered to read through the final draft.

My friends at Suksitniwes Dormitory, both Thai and Japanese, with whom I share good memories of dormitory life.

My family in Japan for their encouragement and wishes for my progress and good health throughout the years of my stay in Thailand.

CONTENTS

	page
Abstract in English	iv
Abstract in Thai	v
Acknowledgement	vi
Contents	vii
List of Figures	x
Chapter 1: Introduction	1
1. Background	1
2. Hypothesis	3
3. Research Methodology	5
Chapter 2: Tradition of Historiography in Thailand	9
1. <u>Phongsawadan</u> History Writing	9
1.1 Characteristics of <u>Phongsawadan</u> History	9
1.2 Ayudhya and Bangkok <u>Phongsawadan</u>	10
2. Phases of Modern History Writing	20
2.1 Introduction of Socialist Ideas	20
2.2 Trends of Present History Writing	21
3. Change and Continuity in Thai Historiography	23

Chapter 3: The Development of History Education	25
1. Transition of Curricula : History Education in the Structure of Social Studies	25
2. Political Contexts as the Basis for History Education	35
2.1 Modernization and Educational Reform	36
2.2 The Foundation of the Nation State	40
2.2.1 Stability of National Borders	41
2.2.2 Internal Integration	43
2.3 Nationalism and History Education	48
Chapter 4: History Education in the Past Three Decades : A Case Study of History Education at Secondary School Level	54
1. Scope of the Study	54
2. A Study of Curricula	55
2.1 Analysis of Curricula : 1960, 1975, 1978, 1981, 1990	55
2.2 Change and Continuity of Curricula	74
3. Contents of Textbooks	78
3.1 The Outline of History Education as Seen in the Tables of Contents	78
3.2 The Gap between the Real Happenings (Historical Facts) and the Descriptions in the Textbooks ..	101

Chapter 5: Factors Affecting History Education in the Past	
Three Decades	109
1. Domestic and International Factors	109
2. Parties Concerned: Within the Field of History Education	117
2.1 The Present Condition of History Education	118
2.2 Circumstantial Obstacles to the Progress of History Education	119
2.3 Toward the Betterment of History Education	121
Chapter 6: Conclusion and Recommendation	123
1. Conclusion	123
2. Recommendation	124
2.1 Adjustment of Fundamental Stance for History, Historical Study, and History Education	124
2.2 Acceptance of Variety at the Field of History Education	125
2.3 Reconsideration of Thai People's View on History	127
References	130
Biography	137

LIST OF FIGURES

- Fig. 1.1 Interrelations Concerning History Education 4
- Fig. 3.1 Internal Structure of Lak Thai 51
- Fig. 4.1 Meaning of the Nation 76

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย